

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітня програма	24007 Комп'ютерні науки
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

05.04.2021 р.

Справа № 0218/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 12 "Інформаційні технології" у складі:

Удовик Ірина Михайлівна – головуючий,
Беседовський Олексій Миколайович,
Чумаченко Дмитро Ігорович,
Турбал Юрій Васильович,
Савенко Олег Станіславович,
Рубін Едуард Юхимович,
Роскладка Андрій Анатолійович,
Ролік Олександр Іванович,
Приходько Сергій Борисович,
Любченко Віра Вікторівна,
Левківський Вадим Валерійович,
Корченко Олександр Григорович,
Рак Тарас Євгенович,

за участі запрошених осіб:

Клименко Леонід Павлович - керівник ЗВО – представник ЗВО,
Сіденко Євген Вікторович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24007
Назва ОП	Комп'ютерні науки
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП має чітко сформульовані цілі-надання професійних компетентностей для підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних проводити теоретичні та експериментальні дослідження і вирішувати завдання в галузі комп'ютерних наук з можливістю продуктивної взаємодії науки та освіти для розвитку і урахування інтересів місцевої громади та держави.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При розробці та оновленні ОП було враховано досвід аналогічних програм українських та закордонних ЗВО (ОНАЗ ім. О.С. Попова, ДУ телекомунікацій, ПЗВО «ІТ СТЕП Університет», Одеський національний політехнічний університет, ХНУРЕ, НУБіП України, Leeds Beckett University (Великобританія), University of Coimbra (Португалія), KTH Royal Institute of Technology (Швеція), Institute of Information Sciences & Technologies of the National Research Council (Італія).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП у повній мірі відповідає стандарту. Додаткові компетентності, які наявні в ОП, корелюються з відповідними програмними результатами навчання та відображають фокус даної ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП відповідає стандарту і нормам законодавства України.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Слід відзначити, що структурно-логічна схема подана у зручному вигляді орієнтованого графа з групуванням ОК за семестрами і кольоровим віднесенням до загальних (математичне і гуманітарне спрямування) або фахових. У матриці відповідності всі компетентності та програмні результати навчання забезпечені обов'язковими ОК.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язі, передбаченому законодавством

Навчальний план містить блоки загальних (12 обов'язкових і 4 вибіркових із загального переліку) і фахових (26 обов'язкових і 11 вибіркових з поданого переліку, розподіленого за семестрами) освітніх компонентів. Такий розподіл забезпечує відповідний законодавчий мінімум 25% вибіркових компонентів від загального обсягу і надає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Вибіркові дисципліни студенти вивчають на 2-4 курсах. Відповідно до навчального плану, у кожному семестрі вивчаються від 2 до 4 таких предметів. Серед вибіркових є дисципліни із загального і фахового спрямування.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Варто відзначити, що роботодавці активно співпрацюють з ЗВО в контексті практичної підготовки та беруть студентів на практику. За відгуками роботодавців, студенти, що навчаються за даною ОП, загалом добре підготовлені з технологічної точки зору, але є потреба значного посилення формування соціальних навичок, пов'язаних з управлінням IT-проектів, маркетингом в IT.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП передбачає достатню кількість ОК, що формують соціальні навички. Соціальні навички (ЗК.1, ЗК.2, ЗК.4 - ЗК11) формуються як нормативними так і вибірковими ОК. Студенти мають можливість посилити soft skills при вивченні ряду вибіркових предметів, наприклад, "Стартап: від створення до реалізації", "Психологія" та ін.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Щотижневе аудиторне навантаження рівномірно розподілене і становить 24 год. на тиждень у всіх семестрах. Співвідношення аудиторної і самостійної роботи є збалансованим, і дозволяє досягти цілей та програмних результатів.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

На ОП не передбачено дуальну форму освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. Згідно з опитуванням, 52% студентів дізналися про умови вступу саме на офіційному сайті.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, визначаються Положенням про порядок перезарахування освітніх компонент та визначення академічної різниці (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_poryadok_perezarahuvannya_osvitnih_komponentiv_ta_viznachennya_akademichnoi_riznitsi.pdf), Положенням про визнання іноземних документів про освіту в ЧНУ імені Петра Могили (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_viznannya_inozemnih_dokumentiv_pro_osvitu_v_CHNU_imeni_Petra_Mogili.pdf) та Положенням про організацію освітнього процесу в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protsesu.pdf). ЗВО має ряд договорів з іншими ЗВО для забезпечення академічної мобільності, і декілька договорів з Польщею для забезпечення міжнародної академічної мобільності. Відповідні документи опубліковано на офіційному сайті (<https://chmnu.edu.ua/dokumenty-fakultetu-komp-yuternih-nauk/>).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті діють положення, що регламентують правила визнання результатів навчання, отримані в неформальній і інформацій освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Для навчання використовуються різні методи: лекції, практичні завдання, семінари, роботи у малих групах. Для навчання, у тому числі за дистанційною і змішаною формами, використовується платформа Moodle. Навчання відповідає принципам студентоцентрованості. Як приклад, можна зазначити вільний вибір тем для індивідуальних завдань, курсових робіт, кваліфікаційної роботи. Особливо варто зазначити практику деяких викладачів не давати чітке завдання, а окреслювати область вивчення, щоб здобувачі самі обирали тему.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усі навчальні програми знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті (<https://chmnu.edu.ua/navchalno-metodichne-zabezpechennya-2020-r-vstupu-4/>). Там здобувачі освіти можуть ознайомитися з метою, цілями дисципліни, прочитати список тем, формами роботи та їх методами оцінювання. Інформація про форми роботи,

методичні рекомендації і критерії оцінювання дубльовані в інформаційній системі Moodle і додатково доводяться до здобувачів освіти на першій парі відповідної дисципліни.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Здобувачі освіти залучені до участі у конкурсах (ERASMUS+ ALIOT "Internet of Things: Emerging Curriculum for Industry and Human Applications" та TEMPUS CABRIOLET "Model-Oriented Approach And Intelligent Knowledge-Based System for Evolvable Academia-Industry Cooperation in Electronic and Computer Engineering"), конференціях, що підтверджується сертифікатами та дипломами переможців. Також на базі університету проводяться конференції "Могилянські читання" з виданням збірника тез, у якою здобувачі освіти регулярно беруть участь.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту ОП проводиться після моніторингу, який проводиться Радою із забезпечення якості вищої освіти. Для підвищення актуальності і якості ОП оновлення проводиться відповідно до Концепції ВСЗЯКВО (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Kontsepsiya-VSZYAVO.pdf>). Однак, окремі ОК вимагають оновлення з врахуванням сучасних світових тенденцій в галузі ІТ.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Незважаючи на наявність низки договорів про співпрацю з закордонними ЗВО, питання міжнародної мобільності для здобувачів освіти потребують покращення.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання зазначені в Положенні про організацію освітнього процесу (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protsepu.pdf) та Положенні про порядок і методику проведення заліків та екзаменів у ЧНУ ім. Петра Могили (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_poryadok_i_metodiku_provedennya_zaliviv_ta_ekzameniv_u_CHNU_im_Petra_Mogili-1.pdf). У робочій програмі кожної дисципліни також зазначені форми контрольних заходів, методи оцінювання, зазначені питання до іспиту/заліку і зразок білету. Однак, опитування показують, що близько половини здобувачів не завжди вважають цілком зрозумілими критерії оцінювання.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення екзаменів і заліків цілком зрозумілі для всіх учасників процесу. Окремо такі правила також розміщено на сторінці курсу в системі Moodle і доводиться до здобувачів викладачами. Окрім того, узагальнено ці правила подаються в "Пораднику першокурсника" (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/113_zapitan_pershokursnika.pdf).

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ЗВО існує нормативна база, пов'язана з усіма процедурами академічної доброчесності: Етичний кодекс університету (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Etichnij_kodeks.pdf), Дорожня карта розбудови системи академічної доброчесності в ЧНУ (містить широкий спектр заходів щодо популяризації ідеї академічної доброчесності серед студентів, молодих вчених тощо), Положення про організацію освітнього процесу (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu.pdf), Положення про академічну доброчесність в ЧНУ ім. Петра Могили (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist._Poryadok_perevirki_akademichnih_tekstiv_na_plagiat_.pdf).

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та/або професійна кваліфікація була підтверджена дипломами про вищу освіту, дипломами про наукові ступені, атестатами про вчене звання, наявністю наукових публікацій, навчальних посібників, а також досвідом професійної діяльності. Чотири НПП мають досвід професійної діяльності у відповідній сфері, як програмісти розробники або менеджери ІТ-проектів.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Високий рівень професіоналізму при відборі викладачів забезпечується на двох рівнях: на рівні ЧНУ та на рівні факультету. На рівні факультету кандидати на заміщення посад обговорюються на кафедрі в їх присутності, кандидату пропонується прочитати лекцію та/або провести практичне заняття, після чого здійснюється обговорення професійного рівня кандидата, педагогічної майстерності на кафедрі, а потім на раді факультету.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці активно залучаються до організації та реалізації освітнього процесу за ОП. Так, наприклад, експерти з ІТ-бізнесу регіону беруть участь у засіданнях Професійного дорадчого комітету факультету комп'ютерних наук, на яких вони висловлюють рекомендації щодо внесення змін в ОП, навчальні плани та робочі програми окремих дисциплін фахової підготовки студентів. Як позитивну практику можна відзначити реалізацію спільних проектів разом з роботодавцями: 1) IESS - Interactive educational support system (у складі команди є студенти-бакалаври ОП «Комп'ютерні науки». 2) Безкоштовні курси по вивченню технології .Net від компанії GlobalLogic.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Професіонали-практики, експерти галузі та представники роботодавців ІТ-компаній (GlobalLogic, Brightech та інші) залучаються до проведення аудиторних занять.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП через власні програми та співпрацю із іншими організаціями шляхом стажуванням в ІТ-компаніях.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В ЗВО існує система заохочення викладачів до викладацької майстерності. Ця система передбачає як матеріальні так і моральні заохочення. Матеріальне заохочення передбачає фінансування відрядження при проходженні дидактичного стажування та підвищення кваліфікації в провідних навчальних закладах, в тому числі за кордоном; підтримка читання викладачами ЧНУ лекцій в інших ЗВО, особливо за кордоном; надбавки за викладання фахових предметів англійською мовою для нефілологічних спеціальностей (25% для груп студентів, у яких передбачено навчання українською мовою; 50% для студентів-іноземців); надання квартир у власність за особливі заслуги при залученні доктора, професора, кандидата наук чи висококваліфікованого фахівця до постійної роботи в ЗВО не менше ніж на 10 років. У ЗВО діє система рейтингування НПП. Сумарний рейтинг кожного викладача визначається як сума позитивних й негативних виборів студентів всіх факультетів, інститутів, здійснених на його користь.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Для освітнього процесу на ОП задіяні лекційні аудиторії з мультимедійним обладнанням, комп'ютерні лабораторії, наукова бібліотека, гуртожитки тощо. Усі оглянуті лабораторії оснащені сучасним обладнанням та ПЗ. Створено лабораторію "Сучасних інтелектуальних систем і технологій", обладнання для якої придбане в рамках проекту TEMPUS CABRIOLET "Model-Oriented Approach And Intelligent Knowledge-Based System for Evolvable Academia-Industry Cooperation in Electronic and Computer Engineering", науково-проблемну лабораторію IoT, обладнання для якої придбане за проектом ERASMUS+ ALIOT project "Internet of Things: Emerging Curriculum for Industry and Human Applications"

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Учасникам освітнього процесу надається безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЧНУ, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Також забезпечено повноцінний доступ до повнотекстових наукових видань, які індексуються базами Scopus та Web of Science.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, забезпечується згідно з положеннями щодо навчально-наукової та іншої діяльності Університету (<https://chmnu.edu.ua/polozhennya-shhodo-navchalno-naukovoyi-ta-inshoyi-diyalnosti-universitetu/>).

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Ідеологія закладу полягає в тому, що людина мусить відчувати себе потрібною суспільству. В цілому в ЗВО навчаються більше 70 студентів з інвалідністю та серед них є олімпійські чемпіони на візках. На веб-сайті ЗВО є доступною інформація щодо інклюзивної освіти (<https://chmnu.edu.ua/inklyuzivnaosvita/>), наявна процедура по супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://goo.su/2lE3>), 4 навчальних корпуси та 3 гуртожитки обладнані пандусами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій затверджені в відповідних документах згідно аспекту конфліктної ситуації і розміщені на сайті ЧНУ (<https://chmnu.edu.ua/dokumenty-2/>).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Пропозиції здобувачів вищої освіти збираються шляхом анкетування. Анкетування відбувається як на рівні ЗВО так і на рівні факультету. На рівні ЗВО щорічне опитування студентів реалізується шляхом безпосереднього анонімного паперового анкетування Центром соціологічних досліджень ЧНУ за допомоги представників студентського самоврядування (<https://drive.google.com/drive/u/3/folders/1DKby3GQRkbt1QvSAqJOSfgPnaBLS68V>). На рівні факультету онлайн опитування студентів проводить деканат ФКН через Google-форми. Деканом також реалізується анонімне анкетування студентів ОП, результати якого є закриті і використовуються на рівні декана.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЗВО співпрацює на постійній основі з такими роботодавцями для забезпечення якості ОП: Briolight, Postindustria, GlobalLogic, CoreTeKa, ADSgroup, TemplateMonster, GeeksForLess Inc., IntroLab Systems, Niko Technologies OU, MobiDev, Brightech IT Company, The FintechLab, UTD, Департамент розробки ПЗ ПриватБанку, Fluid Web. Цей вибір обґрунтований тим, що це або місцеві компанії, або компанії з офісами в Миколаєві, в яких працюють випускники ОП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

На факультеті КН впроваджене анкетування випускників (<https://docs.google.com/forms/d/1CjylBX8VYyRPXKwNgfWsRSXHqP4w19adKueoSSae37Y/edit#responses>) стосовно якості ОП, але питання щодо кар'єрного шляху випускників відсутні.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ВСЗЯ ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регламентуються низкою документів, сформовано Концепцію функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти ЧНУ ім.Петра Могили .

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Усі проєкти ОП розміщені на веб-сайті. На момент акредитації була відсутня форма зворотного зв'язку для зауважень і пропозицій.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Затверджені ОП розміщені на сторінці <https://chmnu.edu.ua/osvitni-programi/>, зокрема, ОП, яка акредитується, - на сторінці <https://chmnu.edu.ua/navchalno-metodichne-zabezpechennya-2019-r-vstupu/>, а також оновлена ОП 2020 року: <https://chmnu.edu.ua/navchalno-metodichne-zabezpechennya-2020-r-vstupu-4/> Силабуси вибіркових дисциплін загальноуніверситетського каталогу та фахового спрямування розміщено на сторінці <https://chmnu.edu.ua/dokumenti-fakultetu-komp-yuternih-nauk/>.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. При оновленні ОП враховувати регіональні особливості ІТ-галузі, що дозволить чіткіше окреслити фокус даної освітньої програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Вивчити можливості запровадження дуальної освіти за даною ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Ширше використовувати можливості неформальної освіти для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. 2. Залучати здобувачів до програм міжнародної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Вдосконалити механізм інформування студентів про критерії оцінювання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Розробити заходи та системно їх проводити щодо популяризації дотримання принципів академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Забезпечити можливості для покращення рівня володіння англійською мовою для НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Вдосконалити систему управління якістю електронного навчального контенту.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. В системі анкетувань звернути увагу на необхідність вивчення кар'єрного шляху випускників.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Вдосконалити систему зворотнього зв'язку при обговоренні проектів ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

УДОВИК ІРИНА МИХАЙЛІВНА